**Perspectiefnota 2017**

Voorzitter,
Bij het schrijven van mijn beschouwing bedenk ik me dat dit een bijzonder moment is. Deze PPN is de laatste van deze raadsperiode. Daarom zal ik in mijn beschouwing niet alleen vooruitblikken, maar ook even terugkijken.
Wat hebben we bereikt, wat is er uitgevoerd, waar zijn we goed op weg? Maar uiteraard zullen we ook kijken naar wat we nog uit willen voeren en tot stand brengen. Niet alleen de resterende negen maanden van deze raadsperiode, maar ook in de jaren daarna.

Wederom ervaren we de eerder ingezette koers rond de methodiek van de Perspectiefnota als positief. Een overzichtelijk niet te omvangrijk boekwerkje waarin wordt aangegeven of we goed op weg zijn en waar eventuele knelpunten en afwijkingen liggen.
Het financiële perspectief lijkt niet slecht; al teren we wel in, en zijn nog niet alle voorgenomen investeringen verwerkt (bijv. uitgaven onderwijshuisvesting).
Burgers hebben behoefte aan stabiliteit en zekerheid.

*Opname vervangingen / meerjarige onderhoudsplannen*
Het doet ons deugd dat alle constateringen in achterstand, onderhoud en voorgenomen investeringen voor het verbreden van openbare wegen, versterken van bermen, oeververbindingen, vervanging openbare verlichting en verbeteren van recreatieve fietspaden voor de komende jaren financieel zijn ingebed, zonder dat hiervoor **al te** grote offers moeten worden gebracht. Wij kunnen ons nog net vinden in de kwaliteit, al is deze hier en daar op de rand en onder basiskwaliteit. Er is nadrukkelijk gekeken naar het bestaande gemeentelijk beleid Schoon, Heel en Veilig. Er is *geen* sprake van veiligheidsrisico's, of kans op verpaupering. Lovenswaardige investeringsmaatregelen en een financiële reparatie van wat in het verleden is blijven liggen – althans niet financieel is vertaald -, in onze uitgestrekte gemeente met veel ommeland en dus veel plattelandswegen.

*Collegeprogramma/ realisatie*
Onderdelen uit het collegeprogramma zijn tot stand gebracht, of zijn momenteel in uitvoering. In sommige gevallen gaat de realisatie wel erg moeizaam. Als we het hebben over de binnenstad, de markt, de leegstaande winkelpanden als ook het Steenwijkerdiep, dan merken we **te** weinig van voortgang. De raad heeft hiervoor reeds verschillende –overigens in onze optiek niet altijd even samenhangende - bedragen beschikbaar gesteld. Kan uw college aangeven wat hier de stand van zaken nu is? Graag zien wij een regisserend college die vooruitstrevend en kordaat te werk gaat, te beginnen bij de invulling van en rond de markt, zoals we eerder hebben besloten.

Ook glasvezel of breedband voor het buitengebied lijkt – nee: **is** - een langdurig traject. Veel ondernemingen, kleine bedrijven, ZZP'ers en scholen wachten hier met smart op. Als gemeente hebben we hier een aanjaagfunctie in te vervullen, omdat overlaten aan de markt schijnbaar onvoldoende en onbevredigend is.

*Omgevingsplan.*
Momenteel wordt hard gewerkt aan de beleidsnotitie en het Omgevingsplan Buitengebied. Deze documenten leggen nu ter inzage en er zijn inloopavonden georganiseerd. Welke *kwaliteiten en identiteiten* kunnen we onderscheiden? Uitgangspunt is nu dat initiatiefnemers, voordat zij een vergunning bij de gemeente aanvragen, eerst met inwoners en ondernemers moeten overleggen. Want hoe ervaren de bewoners en ondernemers de kwaliteit?
Wat mag wel en wat mag niet gebouwd worden. Hoe bieden we ruimte aan nieuwe ontwikkelingen, zonder dat dit ten kosten gaat van het landschap. Veel bestaande wetten en verordeningen worden in één plan gebracht. Ook geur, stikstof, verkeer, milieuafstanden en het kappen van bomen. Een gebruiksvriendelijk en overzichtelijk plan. Het college en ambtenarij zijn *op koers,* maar het vergt nog wel een verdergaande strakke planning, om alles binnen het afgesproken tijdspad te effectueren. En om ook te checken of alle toegekende functies aan percelen goed zijn. Het vertrekpunt en de

basis tot een eventuele verandering. Hoofddoel is: eenvoudiger wijzigingen tot stand brengen, welstandsregels in het plan opnemen en ontwikkelruimte voor agrariërs. Dus flexibel waar het kan!

*Transitie naar één welzijnsorganisatie*
Dit lijkt een spannend traject/ Gaat dit ons opleveren wat we ervan verwachten? De omslag te maken naar het sociaal werk, eerder welzijn nieuwe stijl. Zo goed mogelijk diensten leveren, waardoor onze inwoners zelfstandig blijven en voor zichzelf kunnen zorgen. Kunnen meedoen in de samenleving, en zich actief inzetten voor hun omgeving, zodat er sociale samenhang ontstaat. De drie decentralisaties – Participatiewet, AWBZ/WMO en Jeugdbeleid kennen alle drie uitgangspunt dat de zelfredzaamheid van de burgers wordt behouden en/of vergroot. Dat eigen verantwoordelijkheid wordt genomen en dat we zo goed mogelijk blijven toewerken naar een participatiesamenleving. Iedereen doet mee; we willen de sociale samenhang vergroten
Sociaal werkers zijn vakmensen en kunnen verbinden; ze kunnen de kracht van vrijwilligers benutten, de jongeren laten groeien en de zelfredzaamheid van de buurt vergroten.
Zij horen in het hart van de sociale wijkteams in de kernen.

Er zijn aanvullende investeringen nodig om een *sterker voorliggend* veld te maken. Per jaar 5 ton voor de voorliggende algemene voorziening met sociaal werkers. Extra ambtelijke capaciteit voor extra taken zoals buurtbemiddeling. Inderdaad, een spannend traject met naar ik aanneem een duidelijke stip op de horizon. Wij geloven hierin.
> Wel vragen we *extra aandacht voor de overgang* naar een nieuwe organisatie. Laat deze soepel zijn en laat geen taken onbewust en *onbedoeld* wegvallen. Denk aan de rechtswinkel, het BIN (Bur.Integr.Nieuwkomers) en aan de Buze.

*Beschut werken*
Gemeenten zijn vanaf begin dit jaar verplicht beschutte werkplekken te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Tot 1 januari hadden gemeenten een opgave volgens de Participatiewet, maar de plekken bleven en blijven ver achter bij de verwachtingen. Zeer weinig mensen zijn aan werk geholpen en een kwart van de gemeenten bood nagenoeg geen werk. Hoe staat het in Steenwijkerland? Wij hebben eerder een motie aangenomen om in ieder geval als gemeente aan de opgedragen taak te voldoen en mensen met een arbeidsbeperking zelf in dienst te nemen! Wordt er werk gemaakt van beschut werk of wordt er naar alternatieven gezocht in de vorm van dagbesteding? Hoe vult uw college dit in?

De bedoeling is om mensen te begeleiden naar de reguliere arbeidsmarkt en werkgevers zover te krijgen mensen die extra inzet en begeleiding vragen, werk aan te bieden. Of soms ook arbeidsmatige dagbesteding. Kunnen we dit financieren en hoe doen we dit? Worden hierop voor het loonkostendeel de BUIG-gelden ingezet en voor de begeleiding het participatiebudget? Is dit voldoende?
Een speciale aandachtsgroep zijn de jongeren uit het Praktijkonderwijs en het Voortgezet Speciaal Onderwijs. Voorheen ontvingen zij een Wajong-uitkering of een indicatie sociale werkvoorziening plus sw-werk, Komen zij nu in het doelgroepenregister, waardoor een beschutte plek moet worden gecreëerd. Kortom: Blijven de verwachtingen achter of is onze gemeente bij?
Lastig,.zeker, maar wel zeer noodzakelijk, het is immers een kwetsbare doelgroep.

*IGSD*
De financiering van de GR IGSD heeft ons de laatste paar jaar hoofdbrekens gekost en ook veel frustratie. En nog! Wij hebben het Plan van Aanpak Vertouwen, Ondernemen & Verbinden met tegenzin gesteund; het bleek vanaf het begin te ambitieus. De tweede maal dat extra budget werd gevraagd, stonden we met de rug tegen de muur en waren contracten voor extra personeel al ondertekend. Niet fraai. En de afgelopen maand hebben wij niet ingestemd met extra middelen voor drie jaar. Niet alleen de onderbouwing ontbrak, of was in ieder geval onvoldoende, de gevraagde benchmark was niet aanwezig en bovendien hebben we besloten taken terug te halen naar de gemeente waardoor een ontvlechting onontkoombaar lijkt. Wij betreuren het negeren van de raadsinbeng en het raadsoordeel door toch te besluiten het extra bedrag van acht ton voor vier jaar

op te nemen in de begroting. Hier doet het feit dat er een voorwaarde aan gekoppeld is, niets aan af. U gaat hiermee voorbij aan het gevoelen van de raad als hoogste orgaan. Wij vinden dit ernstig.

*Woonbeleid*
Hoe willen mensen hun leven vormgeven? Wat is de menselijke maat en hoe kan worden gezorgd, dat dit niet uit het oog wordt verloren. Een belangrijk maatschappelijk vraagstuk voor de huidige tijd  Er zullen nieuwe woonvormen voor moeten worden ontwikkeld; het gaat namelijk niet alleen om sociale huur. We moeten niet alleen naar de woningbouwcorporaties kijken. Ook inwoners zonder vermogen en niet op de voorgrond tredend, moeten een stem hebben. Mensen bepalen zelf hoe ze willen wonen, en ja, soms moet de overheid meehelpen en bevorderen dat woningen er ook komen.

*Volkshuisvestingsfonds*
Dit fonds is voor een groot deel gevoed door de verkoop van het woningbouwbedrijf IJsselham aan commercieel bedrijf Grouwels voor ongeveer 13 miljoen. Het is hier vaker ter sprake geweest en het betekent dat in het noordelijke gebied van onze gemeente geen woningbouwcorporatie zich verantwoordelijk voelt en ook geen positie heeft. In de kernen hier gebeurt niets als het gaat om verduurzamen van de sociale huurwoningen. Toch wel een speerpunt van uw college. College, laten we ons nogmaals herbezinnen hoe hiermee om te gaan. Er zijn vele miljoenen gemaakt in oud IJsselham; het zou toch logisch moeten zijn om deze deels te herinvesteren in oud-IJsselham, als het kan in de oude woningvoorraad. Pakt u als college het voortouw om nogmaals te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor overleg en herinvestering. Het blijft oneerlijk voelen.
Een ander bijkomend verschijnsel is ook dat nieuwkomers/ statushouders niet in het noordelijk deel van onze gemeente worden gehuisvest. Lijkt ook niet te repareren!

*Onderwijshuisvesting*
Wij constateren dat in de PPN geen middelen voor onderwijshuisvesting zijn opgenomen, terwijl we weten dat er nieuwbouw van enkele scholen staat aan te komen. Een overzicht is nu bijgevoegd. De CDA-fractie heeft het nodige over School Tuk gezegd; we hopen dat deze afweging op korte termijn kan plaatsvinden bij het Integrale Huisvestings Plan. We hopen ook dat de discussie met de schoolbesturen over nieuwbouw de relatie met renovatie wordt afgewogen.

*Giethoorn*
Opgenomen is ook de Gebiedsontwikkeling in en rond Giethoorn. Een goede zaak. Een gebiedsregisseur is aangesteld om knelpunten rond de grachten, het centrum/ Binnenpad en parkeerproblemen aan te pakken. Samen met Plaatselijk Belang en Ondernemend Giethoorn zal dit in kaart moeten worden gebracht. Toerisme& recreatie ten opzichte van Leefbaarheid. Ook financieel zal mogelijk moeten worden samengewerkt.

*Motie – Blijverslening*
De laatste tijd hebben we meegemaakt hoe moeilijk het is voor inwoners met AOW en een klein pensioen om een WM_ voorziening –een lift bijv. – tot stand te brengen. Het vermogen zit in de eigen woning en vanwege hun geringe inkomen krijgen zij geen hypothecaire lening.  Via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting is het voor gemeenten mogelijk voor deze knelgevallen een blijverslening af te sluiten. Wij hebben hiervoor een motie gemaakt.

*Tot slot.*
Na de totstandkoming van de PPN is de meicirculaire verschenen over de verdeling van de rijksgelden. Weliswaar beleidsarm vanwege het demissionaire kabinet, maar een aanzienlijke opwaartse bijstelling van de groei van het gemeentefonds, (t.o.v. septembercirculaire) Dus: meer inkomsten van het rijk en dus is de PPN structureel iets rooskleuriger.

Voorzitter, Wij hopen dat het college de laatste negen maanden voluit gaat. Probeer uw ambities uit het collegeprogramma te realiseren.